

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 16 kor.
 Negyedévre... 4 "
 Helyben hához hordva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 "
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és
 ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

A szerkesztőség kérésre visszafizet
 vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

A békeszerzők.

A professionatus katonatisztek ki-
 véve aligha van valaki, a ki a háborút
 helyeselni tudná.

Az embergyilkolás, a vagyonpusztu-
 lás, ezek és ezek tönkre jutása mind-
 mind felgerjesztetik az irtózatot a háború
 ellen.

És mégis van eset, a mikor a há-
 boru az erősebb érvényesülésének joga,
 kikerülhetetlen.

A klasszikus kor mithosza ilyen há-
 boruval, az istenek és a gyások, az
 eget ostromló óriások harcával kezdődik és
 a mióta történelmet ír az emberiség tu-
 dós-része, nem áll az egyébből, mint
 háboruból, az embereknek egymás elleni
 támadásából, népek és nemzetek pusztu-
 lásából.

Egyes népfajok érvényesülni akarnak
 más népfajok ellenében az erősebb jogán;
 egy-egy tüzcsova, mint eszme lobban fel
 valahol, s az emberiséget egymás ellen
 harcra kényszeríti.

Ilyen harcot ír le Homer az ő Iliásá-
 ban, Trója pusztulása elmondásával, me-
 lyet Vergilius arra használ fel, hogy a
 latinokat innen Aeneas vezérlete alatt a

későbbben alakult Róma környékére, La-
 tiumba vezesse s mintegy utmutató lesz
 egy népvándorlása, új hazának alapítása
 merész küzdelmeiben.

Nos, a szerbeket mi kényszerítette a
 kardcsörtetésre?

Az, hogy monarchiánk Boszniát és
 Hercegovinát bekebelezte s így elvonta
 attól, hogy avval együttesen egy nagy
 Szerbiát alakíthassanak a Balkán fél-
 szigeten.

A magyar, de igazán magyar! — saj-
 tónak tudnia kellene, hogy Bosznia és
 Hercegovina már az Árpádházi kirá-
 lyok által követett nemzeti, tehát magyar
 nemzeti! politika szerint beleilleszkedett
 a magyar történelem keretébe és hogy
 Magyarország akkor jutott végromlásba,
 mikor Boszniával és Hercegovinával nem
 gondolva, annak idegen kézre jutását
 meg nem gátolta.

A török meghódította előbb Szerbiát,
 azután Boszniát, azután Magyarországot.

Most, a török hódítás megszűntével,
 más államalakulás folytán, az orosz-szláv-
 tenger fenyegeti a magyar államot.

Ezzel előbb-utóbb meg kell küzdenie
 a magyar államnak és hogyha a szláv
 áradat előőrseit, Szerbiát és Montenegrót

bárminő kicsinyek ezek, meg nem fékezi
 jó eleve, az oroszsal való leszámolás
 idejében Krakkótól egészen az antivari
 kikötőig, e végtelen hosszú vonalban
 kell harcot állania.

Az az orosz áradat, mely egyidőben
 China felé tört, a japán sziklába ütkö-
 zött és most kezd visszafelé, Ázsia he-
 lyett Európára hömpölyögni.

Egy biztosíthat minket is ebben az
 északi áradatban az, hogy a német csá-
 szárság mintegy ötvenmilliót számláló
 lakossága nyugodtan állott szembe az
 orosz készülődésnek, pedig Angliának
 gondja volt rá, hogy a tengeri hajóhad
 emlegetésével magában Németországban
 nyugtalanságot okozzon.

De a német nyugodt maradt és sze-
 meit le nem vette Szentpétervárról.

Ebben a nagy küzdelemben, mely
 még csak a diplomácia küzdelme volt, a
 magyar sajtó nagy része rosz szolgálá-
 tot tett a magyar államnak.

Az az ideges remegés, melyet az es-
 hetőleges háborúval szemben tanusított,
 arra mutat, hogy Magyarország tollfor-
 gató népe sem a monarchia nagyhatalmi
 állásával, sem hadi erejével, sem az ál-
 lam méltóságával nincs tisztában.

„TISZÁNTÚL” TÁRCZÁJA.

Két történet.

Irta: Ulfert József.

— Megláttam egy fiatal embert, — név
 és hely mellékes, — azt mondják szép, én
 csak jó képűnek tartom, festő — tehát nincs
 semmije. Ugye nem haragszik — az igazság
 érdekében. Én érdeklődöm iránta, mert a szemem
 olyan ábrándosak, amilyeneknek én képzeltem
 az ideálmot s mert abból a világból való, amelyről
 eddig csak ábrándoznom volt szabad. Nos nem
 tudom magam elhatározni. Az én környezetem-
 ben semmi jót nem hallottam a bohémek vilá-
 gáról s én mégis vágyakozom utána. Ezért
 érdekel Ön s ezért a társai. Nem akarnék vesz-
 tembe rohanni.

— Engedje meg miss, de amennyire rövid
 ismeretségünkben következtetem, kegyed nem
 fog ugysen a veszélybe rohanni, sőt még
 menni sem. Erre ugyanis csak az az ugyneve-
 zett szerelem képes, amely nem számol a kö-
 vetkezményekkel, de — amint mondom ez ke-
 gyednél nincs meg. Kegyed kíváncsi, — de
 nem szerelmes.

— Hogyan hát a szerelem olyan dolog

amit a legelső ismeretlennek is nyíltan tudom-
 mására hozhatunk. Hiszen én . . .

— Hopp, most megfogtam kiáltott közbe
 kacagva a festő. Lásza ha tanácsot kérünk
 valakitől úgy első sorban őszintének kell
 lennünk.

— Hát legyen szerelem ha Ön annak ne-
 vezi és a tanács?

— Pardon. És a festő. Mit szól ő a ke-
 gyed érzelmeihez.

— A festő. Ő még nem tud róla semmit.
 De hiszen az mellékes is. Neki nincs semmije
 az én atyámnak pedig.

— Szivarkagyára van. No elég rosz véle-
 ménnyel van a festők felől. Iparkodom majd
 nézeteit megváltoztatni.

— Remélem sikerül. De most Isten Önnel.
 Két óra eltelt. A holnapi nap az Öné. Jöjjen
 kisasszony.

III.

— No — és most halljuk az Ön történe-
 tét, — mondá másnap a miss, amint délután
 kíséreléssel ismét belépett a műterembe s ké-
 nyelmesen elhelyezkedett a karosszékbe. Azaz
 pardon előbb ne feledkezzék meg szegény
 kisasszonyról.

A kisasszony ismét kapott egy halmaz
 képes folyóiratot. A festő pedig kezébe vette
 ecsetjét, de nem fogott rögtön a munkához.

— Nézze miss. Tegnap óta nagy változá-
 son mentem keresztül én is. Nagyon megtet-
 szett a maga különös felfogása s most már
 legfőbb célom lenne, hogy ennek dacára meg-
 győzzem a nézetei helytelenségéről. Ugye elég
 nehéz feladat? De megpróbálkozom vele. Lásza
 a festőkről nem csak az édes atyjának hanem
 általában, sőt mondhatnám kivétel nélkül min-
 denkinek az a nézete, hogy könnyen bánik az
 érzelmeivel. Ma egy virágáros leány, holnap
 egy arisztokrata. A szerelemben nem válogató-
 sak. Nem tagadom, hogy így van. De vannak
 kivételek. Én nekem egyetlen egy ismeretsé-
 gem volt ebben az életben s nem feledkeztem
 meg róla a mai napig. Pedig 10 éve már, hogy
 megtörtént. Gyönyörű kis történet. Elmondom
 ha érdekli. Megismeri beőle nem a festők —
 hanem az én lelkületemet s azután én fogok
 még egy kérdést magácskához intézni.

— Halljuk a történetet.

Egy gróftól kaptam egyszer megbízást,
 hogy tessék meg a neje arcképét s én el-
 vállaltam. A feltétel ugyanolyan volt mint a
 kegyedé. A gróf beleegyezett s másnap már
 modellt állt a grófné. Gyönyörűbb, festőibb,
 szomorubb tekintetű nő nem láttam addig
 mint az én grófném. Sokszor benn felejtettem
 tekintetemet azokban a mélabus szemekben s
 ő kegyes volt, soha nem sokallotta. Egy szó-

Első szent áldozási EMLÉKKÉPEK, valamint

mindennemű szentképecskék legnagyobb választékban, különféle alakban és legszebb
 kiviteiben magyar, német, vagy tót szöveggel a legju-
 tányosabb árban kaphatók **BUZÁROVITS GUSZTÁV** könyvkereskedésében **Esztergomban.**

Mutatvány képek és árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Az a gyűlöletes epéskedés a monarchia diplomáciájával szemben, az az utálatos piszkolódás, az az éretlenség, a gyengeség elárulásában arra mutat, hogy Magyarország tollforgató emberei közül számosan csak egyéni érzelmeik kifejezésében gyönyörködnek, de sem a magyar nemzet történelmi múltjával, sem jövőjével nem törődnek.

Ugyan miképpen tekinthet reájok a szövetséges Németország, a melyet ma mint megváltójukat üdvözlik, amiért erélyes hangon nyilatkozott Szentpétervárott a béke érdekében és kilátásba helyezte a németországi hadsereg beavatkozását monarchiánk mellett?

Még szerencse, hogy hadseregünk nem követte a tollforgatók példáját! — pedig a tollforgató urak utban voltak affelé, hogy maguk részére hajlitsák legálább a tartalékosokat.

És most már mutattunk rá arra, hogy mi a következménye az ilyen abaigatásnak?

Nem hozakodunk elő azzal, hogy szövetségeseink előtt ezzel éppen bátorságunk lesz gyanússá s a jövő eshetőségére bizonytalanságba meríti őket, hanem rá mutatunk arra, hogy ez a remegés épen kardcsörtető ellenfeleinket bátorítja fel, kik azután annál erősebben zörgetik fegyvereiket és rázogatók telénk.

Mert ne gondolják tollforgató embe-reink azt, hogy nem kísérik figyelemmel beléletünk mozzanatait a mi szerb ellenfeleink?! és szegényeket még félrevezetik remegéseikkel, mert bizony ennyire nem merészkedtek volna, ha látják, hogy a magyar állam katonai és tollforgatói

kellő bátorságot mutatnak velük szemben és nem követelik a királytól azt, hogy minden áron békét csináljon, de nem fégyverrel, hanem meghátrálással.

Egy negyven millió fővel bíró állam lakosai azt követelik, hogy egy harmadfél millió lakossal bíró országocská lakosai elől meghátráljon az uralkodó!

Ennyi szégyen egy tömegben!

Szerbia mit tett? Elkészítette a macedóniai szerb bandákat, hogy ezekkel betörjön Szerém- és Bács-Bodrogyamegyébe, hogy ennek békés lakosait legyilkolja, vagyonukat felperzselje, ami csak kézbe kerithető, elrabolja.

No mert azokat a macedóniai bandákat úgy kell megítélni, aminők egyé-nileg embereik.

Macedóniában ugyanis a bandák arról nevezetesen, hogy a bolgár és görög gyilkolja a szerbet, a szerb és bolgár gyilkolja a görögöt, a görög és szerb gyilkolja a bolgárt, felégetik a falvakat, elrabolják egymás jószágait és mindezt csak azért, mert más-más fajbeliek.

Csak nem gondolják azt a mi tollforgató embereink, hogy ezek a bandák majd a fajbelieket fogják megtámadni? hiszen akkor nincsen reménysége a szerbnek arra, hogy egy gyékényen áruljanak vele a mi szerbjeink. Ellenkezőleg, amit 1848—49-ben elkövettek Magyarországon a Szerbiából átözönlött szerbiánok Zentán, Debeljácson, Szentmihályon, ugyanazt ismétlik meg a macedóniai bandák velünk szemben.

Hát mire való az állam fegyveres ereje, amire annyit költünk a békeidőben,

ha nem arra, hogy háborus időben megvédelmezzon bennünket?!

Mennyire lenézhetik az állam hadseregének önértékes emberei a magyarországi hírlapírók ama nagy tömegét, akik remegve bujnak nyomdafestékek mögé a legkisebb háborus hirre és elfeledik azt a nagy igazságot:

Si vis pacem, para bellum! Ha békét akarsz, készülj háborura!

Nem követeli senki tőlük, hogy a kardcsörtetésre hasonlóval feleljenek, hanem annyit megkövetel az állam népeinek önértéke, hogy épen a hírlapíró emberek ne álljanak ki remegésükkel a fórumra s ne verjék össze remegő térdeiket arra a hirre, hogy Szerbia háborura készül.

Legyen előttük a példa Japán vakmerősége, a német birodalom nyugodt higgadsága, melylyel még az északi kolosszust is meg tudta állítani aknamunkájában.

Ne lássa azt a mi német szövetségeseink, hogy a magyarországi tollforgató emberek remegnek a háboru szelétől, mert bizony a német sem akarja, hogy egy eshetőséges háboru esetén mi csak kolonc legyünk a nyakában, amelyet le kell ráznia magáról, hogyha előre akar haladni.

Dús László.

A béke felé.

Még nem mult el végképen a háboru veszedelme, még mindig lehet tartani a puskaporoshordó felrobbanásától, de egyre kisebb lesz ez a veszedelem, illetőleg a háboru eshetősége.

val nem árultam el, hogy midőn ő eltávozik én órákig elnézem azt a képet amelynek még csak körvonalait rajzoltam le, de amelyet kiegészítettem csapongó fantáziámmal. Egy hétig tartott ez a plátói ismeretség, ez a hét éppen elég volt arra, hogy végleg elveszítsem az eszemet.

— Ugyan engedje meg, hogy félbeszakítsam, miért néz oly gyakran arra a leborított képre ott a sarokban? Talán az is összefüggésben van a grófnéval.

— Távolról sem. A grófné látszólag tudomást sem vett az én érzelmeimről, hogyan tételezi föl, hogy megengedte volna képét közszemlére kitenni.

— Magam sem tudom, hogy támadt ez a gondolatom, de én nem emlékszem, hogy az a kép tegnap le lett volna fedve.

— Oh! Az egy kis virágáros leányt ábrázol, de kissé hiányos öltözetben. Azért takartam le. Tudja miss, a megélhetés.

— Persze, folytassa kérem a történetet.

— Tehát mondom egy szó sem volt közöttünk szerelemről. Az utolsó délután azonban valami örület szállt belém, úgy éreztem, hogy a grófnéval el fogok valamit veszíteni ami az enyém volt s hogy e veszteséget nem tudom túlélni. Leborultam elébe, térdre állva kértem bocsánatát merészégemért s bevallottam, hogy

szerettem. Nem kértem tőle emléket, nem kértem viszont érzést csak azt, hogy megértse, hogy én mindent — az életemet is fölajánlom — semmiért. Ne nevéssen ki, de tényleg így volt. Az összes ideális érzelmek feltámadtak bennem. Szerettem oly bensőn, ahogy ember egyáltalán tud szeretni.

— S a grófné?

— Nem szólt egy szót sem, csak rám nézett. Ezt a tekintetet sem felejttem el soha. Benne volt abban a tekintetben minden. Megértés, bocsánat és viszontérzelem. S én is megértettem őt. Nem vettem jutalmat magamnak annyit sem, hogy a kezét megcsókoljam. Pedig milyen boldogság lett volna az nekem akkor. Egy kissé erősebben nyomni ajkamat bársony bőrére, kevéssé megbódulni testének érintésétől. Nem tettem. Férfi voltam, aki jobban szeretett, semhogy ne tudott volna uralkodni magám. Pedig hónapok multak míg visszatért rendes munkakedvem s meg szüntem álomvilágban járni. És most úgy érzem mintha visszatérne ez az érzés. Higyje én is olyanok tartom a szerelmet mint Ön. Meg nem alkuvának a körülményekkel. De nálam férfias hallgatás és uralkodni vágyás keveredik ebbe a nemes érzembe s fenségessé teszi. És most én kérdenék valamit kegyedtől. Be-

fejeztem a történetemet s nem tanácsban, hanem jöjjön az én világomba ahol örök szerelem, boldogság várakozik kegyedre.

— Mondja csak kérem, — szólt ismét közbe a miss — engedélyt adott a grófné arra, hogy ezt a történetet nékem mint idegennek elbeszélje?

— Hogy gondolhat ilyet a miss? — kérdé megbotránkozva a festő. Esküszöm, hogy hármunkon kívül senki nem tudja e történetet.

— S vajjon nem láthatnám-e a képét az Ön grófnéjának? Ugyan tiszteljen meg bizalmával. Én nem tudom elhinni, hogy Ön, aki ennyire szerette nem készített egy másolatot az eredetiről. Hisz módjában állott.

— De engedélyem nem volt hozzá. Erről megfeledkezik a miss. No meg egy kissé az elveiről is. Hiszen az én képeim még ha másolatok is — a nyilvánosságnak vannak szánva. Az ilyen érzelmeket pedig nem szokták — Ön mondá — bírálat alá bocsátani.

— Igaz tehát még egyet. Milyen toalettben állott modelt a grófnője.

— Rendes színházi belépőben. De hát mire való-e kérdések? kérdé izgatottan a festő. Hisz nyoma sincs most már ennek az érzelmeknek. Lássá ezt elhíheti mert én még soh'sem hazudtam.

WIKUS

**CZUKRÁSZATA ÉS
CSOKOLÁDE GYÁRI LERAKATA
NAGYVÁRAD.**
FEKETE SAS PASSAGEBAN.

TELEFON 763.

Most már kiderült, mi birta rá Oroszországot a békés fordulatra az annexió elismerésére. Nem Japán mozgolódása volt ez az ok, hanem Vilmos császár energikus közbelépése. Hogy mit üzent Vilmos császár a cárnak? még nem sült ki, de a diplomácia elárul már annyit, hogy üzenete „a rendkívüli nyomás karakterét öltötte magára, valósággal rákényszerítette az annexió elismerésére“.

Szerbia már letett a háborúról, a maga nagy baja foglalja el teljesen. Ugy látszik, azért lesz szükség a mozgósított hadseregre, hogy leverhessék a forradalmat.

Jelenleg még Franciaország és Anglia csinálnak bajt a diplomáciának, még mindig feltételekről beszélnek az annexió elismerését illetően, Franciaország azt köti ki, hogy ne alázzuk meg Szerbiát, de ezt már majd csak eligazítja diplomáciánk remélhetőleg háboru nélkül is.

Ujabb híreink a keleti válságról a következők:

Utolsó ajánlatunk.

Bécs, március 27. Belgrádban teendő közvetítő lépés dolgában folyt tárgyalás közeledik a döntő ponthoz. A tárgyalás a bécsi és londoni külügyi hivatalok közt folyt. Ausztria-Magyarország eddig nem volt abban a helyzetben, hogy elfogadhatta volna a többször megismételt és megváltoztatott angol javaslatokat. Ennélfogva külügyi hivatalunk egy *utolsó ajánlatot* tett, miben azon állást foglalja el, hogy Szerbiát csak *erélyes intézkedéssel* lehet politikájának megváltoztatására bírni. Az angol külügyi hivatal vasárnap fogja a választ megadni.

Belgrád, március 27. Tegnap este kisebb tüntetések voltak György herceg

mellett és ellene. Altisztek kijelentették, hogy a legutóbbi események nem ártottak a herceg kedveltségének s hogy György herceg politikai intrikák áldozata lett.

Belgrád, március 27. A város nyugodt. Kolakovics boncolásáról felvett jegyzőkönyvet senki sem veszi komolyan. Azt mondják, ha a trónörökös visszavonná lemondását, ez újabb bonyodalmat vonna maga után.

Belgrád, március 27. Eddig meghiúsultak azok a kísérletek, hogy György herceget lemondásának visszavonására bírják. Egy tiszti küldöttségnek az lesz a feladata, hogy a herceget arról biztosítsa, hogy a róla terjesztett rosszakaratu hírek nem ártottak az ő tekintélyének a hadseregben. György herceg mindenesetre hosszabb időre külföldre fog utazni, hogy úgy megkönnyítse a kormánynak a kibontakozást és csak a viszonyok megerősödése után fog visszatérni.

Bécs, március 27. Az itteni diplomáciai körök értesülése szerint a tárgyalás még nincs befejezve, de azt hiszik, hogy négy-öt nap múlva Belgrádban át fogják adni az osztrák és magyar jegyzéket és hogy további öt nap múlva itt lesz Szerbia válasza.

Belgrád, március 27. *Jovanovics*, a skupstina elnöke és György volt nevelője akciót indított meg az iránt, hogy a trónörökös lemondását ne fogadják el. *Kaslerovics* szocialista képviselő ellenben a lemondást elfogadásra ajánlja s azt fogja indítványozni, hogy választó királyságot léptessenek életbe örökösödési jog nélkül.

Miért ismerte el Oroszország az annexiót.

London, március 27. A Times írja, hogy bármilyen formában volt burkolva

a német interventív, mindenesetre *rendkívül nyomás karakterét* öltötte magára, miután rákényszerítette az orosz kormányt, hogy az annexiót elismerje.

Péter és György.

Belgrád, március 27. A király és a trónörökös közötti viszony javult. Tegnap egy teljes óráig tanácskozott a király Györgygyel.

Németország mozgósít.

Bécs, március 27. Németország hír szerint nem bizik teljesen a békében. Ennek a jele az a feltűnést keltő hír, hogy Németország a monarchia támogatására ez ideig *két hadtest* mozgósítását rendelte el. A hadtestek az orosz határok felé lesznek tolva.

Izgalom Zimonyban.

Zimony, március 27. Az események megdöbbenéssel töltik el Zimony lakóit is. Belgrádból menekülők jönnek, kik azt a hírt hozzák, hogy Szerbiában a forradalom kitörése minden percben várható. A ma reggeli gyorsvonattal utazott el Budapestre Milorenszki Péter szerb képviselő, a skupstina tagja, családjával, ki a családját akarja a forradalom veszedelme elől biztos helyen elhelyezni. Ő beszélte el Zimonyban barátainak, hogy igen sok belgrádi család menekült már Magyarországra rokonaihoz és még számos család fogja ma vagy holnap követni őket. A zimonyi állomásfőnök is Budapestre küldte a családját, mert nem tartja Zimonyt sem többé biztos helynek. Az egész város rendkívül izgalomban van. A menekülők azt mondják, hogy a szerb nemzet *detronizálni akarja a Karagyorgyevics dinasztiát s a connaugthi herceget* szeretnék Szerbia trónjára ültetni. Sok százezer példányban terjesztik az angol herceg fényképét és röpiratokban ismertetik azokat az előnyöket, melyekben Szerbiának része lesz, ha angol dinasztia kerül a trónra.

Szerbia nem gondol háborúra.

Berlin, március 27. A »Berl. Tagbl.« jeltenti Belgrádból: A hadügyminisztériumban kijelentik, hogy immár *nem gondolnak komolyan a háborúra*, mert már eltekintve attól, hogy nem lehet a szerb hadsereg tényleges mozgósításáról beszélni, Szalonikiből még a lőszernek legszükségesebb részét sem kapták meg. 18.000 töltény és 15.000 shrapnel még a tengeren uszik.

Legujabb.

A szerb koronatanács ülése.

— *György végleges lemondása.* —

Belgrád-ból jelentik, hogy ott ma a király elnöklésével koronatanács volt, melyen jelen voltak az összes miniszterek továbbá a legfőbb bíróság elnöke és a semmitőszék elnöke. A koronatanács előtt megjelent György trónörökös is, kit fel szólítottak, hogy jelentse ki, hogy ragasz-

A vitának a kisasszony vetett véget, aki abbahagyta az olvasást s 1 pohár vizet kért a festőtől.

— Mig a festő künn járt a miss felállt székéről s odament a sarokba a gondosan el takart képhez s egy pillanat alatt lerántotta a leplet.

Bánatos asszonyarc csodálatos mélabus szemekkel — suttogá a miss. Igazán híven festette le. De estélyi ruha helyett nem volt más rajta egy rózsaszín lepelnél, mely csábitóan simult oda gyönyörű idomaihoz. A kép balsarkában határozott vonásokkal díszelgett. Larro-net grófné — a jobb sarokban Dunard Leo.

A visszatérő festő megdermedve állott meg a küszöbön.

— Hogyan miss? Ugye mondtam, hogy magának nem szabad megnézni e képet.

— Sőt örvendek, hogy a kisasszony segítségemre jött, legalább nem hamarkodtam el a választ. No mondja most már, hogy kerül az Ön mesebeli grófnéja ebben a helyzetben ide?

— Másolatot csináltam róla, engedély nélkül — nyögé kínos zavarral a festő. Én voltam a bűnös.

— Ön nagyon jellemes ember, mondá elgondolkodva a miss. A férfiak 99 százaléka nem így felelt volna az Ön helyzetében. Ennél többet azonban én sem mondhatok. Én megmaradok a gyárak, házak és üzletek unalmas, de biztos világában. Annnyiban legalább, hogy nem kerülök az Ön grófnője helyébe. Isten Önnel. Holnap elküldöm a fényképemet, hogy befejezhesse a megrendelt képet. Csak — s itt hosszan nézett a halászápadtan álló festő szemébe — még egyszer nagyon kérem, rólam ne csináljon ilyen másolatot. Nincsenek hozzá idomaim.

— No ezt megcsináltam mormogá a festő midőn végre magában maradt. De hogy is nem tüntetem el azt az átkozott képet. A kicsike maga kínálta fel magát s most végleg visszariadt. Pedig nem is lett volna rossz — egy szívarkagyár.

Aznap este nem is ment sehová korán lefeküdt s másnap újra kiment a tengerpartra keresni az ihletet, a »Háborgó tenger«-hez. Most már ismét szüksége lett reá.

(Vége.)

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, Influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Míthogy értéketlen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche“ eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche“

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerár-
bas. — Ára övegenként 4.— korona.

kodik-e a trónöröklési jogról történt lemondásához? György herceg kijelentette, hogy *fenntartja lemondását*. Erre felvették a jegyzőkönyvet, melyet György herceg is aláírt.

Holnap a lemondást a szkupstina elé terjesztik és *Sándor* herceget *proklamálják trónörökösnek*.

Anglia magatartása.

Anglia fenyegetődzésének a bécsi külügyi hivatal nem tulajdonít nagy jelentőséget, mert a mai állásfoglalása csak Németország iránt való féltékenykedésének tulajdonítható.

Leszerelés Szerbiában.

Belgrád, március 27. A szerb hadügyminiszter legközelebbi rendeletet bocsát ki, a melylyel a tartalékosok hazabocsátását elrendeli.

Hétfőn átnyújtják a jegyzőkönyvünket.

Bécs, március 27. Ha a signatárius hatalmak nem küldik el jegyzéküket, akkor a monarchia maga fogja megküldeni hétfőn Szerbiának jegyzékét.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Budapest, március 27.

Elnök: *Justh Gyula*.

Elnök jelenti, hogy *Szieszku József* megválasztása ellen panasz érkezett az oravicai kerületből. A panaszt a VIII-ik bíráló bizottságnak osztják ki.

A mentelmi és kérvényi bizottság jelentése után a Ház harmadszori olvasásban elfogadja a kongrua javaslatát.

Szatmári Mór előterjeszti a kereskedelmi miniszternek az állami munkásbiztosítási hivatal fegyelmi szabályzatáról szóló jelentését. A Ház *Surmin György* felszólalása után a jelentést tudomásul veszi.

Több helyiérdekű vasut önszegélyezéséről szóló javaslat beterjesztése során áttér a Ház a *főudvarnagyi bíráskodásról* szóló javaslat tárgyalására.

Petrogelly Oszkár előadó elfogadásra ajánlja a javaslatot.

Bosóky Árpád nem fogadja el a javaslatot, mert ellenkezik a függetlenségi párt demokratikus elveivel.

Kmethy Károly se tartja szerencsés alkotásnak a javaslatot s különösen sok kifogást emelt ellene közjogi szempontból. Kifogásolja különösen a javaslat annak intézkedését, hogy a királyi család tagjai felett ő Felsége személyesen bíráskodik. — A magyar közjog csak az apostoli királyt ismeri, aki bírói jogot gyakorolhat a közjogi faktorokkal együtt. De ő Felségét, mint személyesen bíráskodó jogi alanyt a közjog nem ismer. Abban a reményben hogy kifogása ra kielégült felvilágosítást kap és hogy a miniszternek maga fog módosításokat beadni, elfogadja a javaslatot. Ha azonban az nem fog

megtörténni, akkor a harmadszori olvasásnál ellene fog szavazni.

Szünet után.

Polónyi Géza nem fogadja el a javaslatot, ugyszintén *Hoffmann Antal* sem.

Günther Antal kijelenti, hogy a miniszteri felelősség érvényesülni fog a javaslat szerint, mire a javaslatot részleteiben is elfogadták. A harmadszori olvasásra a legközelebbi ülésen kerül sor.

Ezután *Pop-Csicsó István* az oravicai kerület ügyében interpellált, melyet kiadott a Ház. Az ülés fél háromkor véget ért.

A vizierő felhasználása.

— Dr Hoór Tempis Mór előadása. —

A Magyar Mérnök és Építész Egylet nagyváradi osztálya tegnap érdekes népszerű felolvasó ülést tartott a városházán, amelyen az ország egyik legelső szakfőnöke: *Hoór Tempis Mór* nagyérdékű szabad előadásban ismertette a vizierőknek villamos energia termelésére való felhasználását. Ez a kérdés erősen foglalkoztatja most a technikus köröket s reánk különösen érdekel bir az előadás már csak azért is, mert éppen most van szőnyegen a Jád vizének felhasználása elektromos célra s a város tárgyalásokat folytat a mű leendő tulajdonosával gr. *Korniss Károly*lyal.

Az előadáson válogatott, előkelő közönség volt jelen. Az összes mérnökön és építészen kívül ott voltak mint vendégek dr *Radu Demeter* g. kath. püspök, *Fetsér Antal* felsz. püspök, *Glacc Antal* főispán, *Rimler Károly* polgármester, dr *Laurán Ágoston* nagyprepost, *Molnár Géza* kuriai bíró, dr *Karácsonyi János*, dr *Nyes Mózes* kanonokok, *Varró Domokos* műszaki tanácsos, *Lehoczky József* táblabíró, *Ember Géza* tvszéki bíró, dr *Vucskics Gyula* esperes-plébános, *Imrik S. Zoltán* plébános, dr *Molnár Imre*, dr *Agoston Péter* jogtanárok, *Materny Imre* ág. ev. lelkész, *Sebeshta Ottokár* csendőr százados, dr *Hoványi Géza*, *Des Echerolles Kruspér Gilbert*, a város törvényhatóságának több tagja s igen sok előkelő hölgy.

Az ülést *Száhlender Károly* elnök nyitotta meg rövid beszéddel.

Majd dr *Hoór Tempis Mór* lépett a felolvasó asztalhoz s egy óráig tartó szabad előadásban foglalkozott az érdekes műszaki kérdéssel. Azzal kezdte előadását, hogy hazánkban csak elvétve használják a vizierőt, míg külföldön: Olaszországban, Franciaországban, Svájcban, Amerikában, sőt Japánban is már óriási haladást értek el e téren. Olaszországban körülbelül 1 milliárdot fektettek be a vizierő kihasználására. Pedig Magyarországon nagyon kihasználható vizek vannak. Óriási módon emelné pl. a malom iparban a vizierő felhasználása elektromos célra, a versenyképességet. Példákat hoz fel s ismerteti a kolozsvári elektromos vízművet, amely a Hideg-Szamoson van felállítva. Nagyváradon ha a gyárakat, ipartelepeket, közvilágítást, közúti vasutat vizierővel nyert elektromos energiával látnák el, 8 millió kilovattot fogyasztának el. Rátér arra, hogy a vizierő felhasználásánál nagy gondot kell fordítani a tervezésre. Az építésnél nem az a mérvadó, hogy a telep mibe kerül, hanem arra, hogy mennyi lesz az előállítási ár, vagyis mennyit termel a telep. Az önköltség és a bevétel között, mi az eredmény. Miedég a fogyasztási piac sajátosságához kell a tervet

készíteni s mindig a legnagyobb munkateljesítményre kell építeni. Kolozsvárott német szakemberek 1 millió kilovatra tervezték a vízművet, de ő 3 millióra tervezte s már majde nem az egészet igénybe veszik. Ha gőzerőkészítették volna, most nem lenne 600.000 korona hasznuk, hanem ráfizetnének.

Részletesen foglalkozott a soroksári Duna-ágon a földművelésügyi miniszterium által most készített vízművel, amely 35.5 millió kilovatt villamos energiát fog előállítani, amely elég lesz egész Budapest szükségletének a kielégítésére. Ezt számokkal mutatja ki.

Ezután áttért a Jád völgyön tervezett villamos telepre, amelyet szintén ő tervez. A Drágán-és a Jád patakot vette alapul, de a Jád vize alkalmasabb. Nagyvárad felvevő képessége, a fejlődést tekintve, nagyobb, minthogy hosszú időre a Jád vize elláthatná; de akkor majd a környék többi vizeit is felhasználják. Nagyvárad fogyasztási igénye 3.200.000 korona beépítésénél többet nem bir meg. Kimutatja az amortizációs és üzemi költségeket, amelyeket évi 500.000 koronára tesz; tehát 1 kilovatt óra energia 6.85 fillérbe jönne, ami jóval olcsóbb, mint a mai áram ár. 8—10 millió projectumot Nagyváradért nem lehet beépíteni, ilyen viszonyoz mellett. Mikor a nagyváradi villamosmű épült, felvetették a Jád vizének felhasználását, mert nem hitt Nagyvárad felvevő képességében. Különbben a gőzüzemre ugy is szükség van, kis vizállásnál és árvizeknél, amikor a vízmű kevesebb energiát fejthet ki. A Jád völgyön tároló mű pedig többre kerülne, mint a gőzüzem. Előbb kell a gőz, azután térjenek át a vízi erőre.

Végül arra a konkluzióra jut, hogy Nagyvárad mai szükséglete mellett célszerű a Jád vizénél a villamos telep kiépítése, akár a város, akár vállalkozó által. Ha a város építi, kevesebbe kerül mert olcsóbb pénzt kap, miut a magánvállalat.

Befejezésül vetített képekben bemutatta a magyar ipar által épített sebesvizi hidroelektromos telepeket.

Az érdekes előadást zajosan megtapsolták s végül *Száhlender Károly* elnök köszönetet mondott a remek és tanulságos előadásért.

Este a mérnökegylet tagjai lakomára gyűltek össze a Pannónia éttermében.

UJDONSÁGOK.

Tájékoztató.

Március 28. A Biharmegyei Kaszinó közgyűlése.
Március 29. és 31. Utmesteri vizsga az állam-építészeti hivatalnál.

Március 29. Az iparoktatási biz. ülése a városházán d. u. 4 órakor.

Március 30. Helyszini tárgyalás a harmadik vashíd ügyében.

Március 31. A színügyi bizottság ülése d. u. 5 órakor.

Apr. 1. A kath. kör bőjti estéje d. u. 6 órakor a jogakadémián.

Április 3. Geyer Stefi hangversenye a Csarnokban.

Apr. 15. A kath. kör hangversenye d. u. 6 órakor a főgymnáziumban.

Április 18. A Biharmegyei Közművelődési Egyesület közgyűlése d. e. 11 órakor.

* **A polgármester gyásza.** Részvétellel értesülünk, hogy *Rimler Károly* polgármestert ismét súlyos gyász érte. Nagybátyja *Rimler Lajos*, a gróf *Wenckheim Friyes* mosonmegyei uradalmának igazgatója, március hó 26-án Abbáziában elhunyt. A derék öreg ur, akit Nagyváradon is sokan ismertek és becsültek,

Fiuk! — Menjünk Klein Sándor és Vilmoshoz Fő-utca —
Leányok! üzeltébe vásárolni, kapunk ott minden felszerelést ami szükséges, hogy az iskolában rendes tanulók lehessünk. Iskola-

táskák 23, könyvszíjak 20, tantartók 10, patent harisnyák 14, kötények 35, gallérok 5, ingek 70, kofferek 1—, keték stb
Grammophonok nagy választékban résztfizetésre is.

Intézetek részére teljes felszerelések

már hosszabb idő óta betegeskedett s nemrég Abbáziába utazott gyógyulás céljából, azonban az enyhe éghajlat sem adta meg számára a javulást. A hűlttetemeket Gyulára szállítják s a családi sirboltban helyezik örök nyugalomra.

* **A Kath. Kör bőjti estélye.** Csütörtökön harmadik bőjti estélyét tartja a Kath. Kör, melynek változatos és érdekes műsora az eddigiekhez hasonló lényes sikerről kereskedik. *Sebestha* Ottokárné urnő zongorajátéka nyitja meg az estélyt, majd *Gedeon* Rezső főgimnáziumi tanár, lapunk ismert nevű munkatársa tart alkalmi előadást. Utána ismét művészet; szám következik: *Nagy* Farkasné urnő éneke. *Sebestha* Ottokárné urnő zongorakísérete mellett. Befejezi az estélyt *Kürti* István zenetanár gordonkajátéka. Az estélyt a kir. kath. jogakadémia dísztermében tartják meg; kezdete pontban 6 órakor.

* **A muzeum kibővítése.** A biharmgyei és nagyváradai régészeti egyesület tegnap dr. *Karácsonyi* János kanonok elnöklete alatt gyűlést tartott. Az ülés legfontosabb tárgya volt a Muzeumok és Könyvtárak országos felügyelőségének értesítése, melyben tekintélyes összeget juttatnak a Régészeti Egyesület részére a muzeum kibővítésére. Az értesítés szerint az egyesület 10,000 koronát kap, melyet a muzeum kibővítésére fognak felhasználni. Az ülésen tárgyalták a kibővítés módjait és arányait is. E szerint a jelenlegi épület még négy teremmel lesz kibővítve. Ezekből kettő a földszinten lenne és kettő a souterrimben. A muzeumban az egyik új teremben külön néprajzi osztályt rendeznek be. A többi három termet pedig úgy fogják felhasználni, hogy a jelenlegi összesüfölvá lévő régiségeket helyezik el bennünk célszerűbben. A munkálatok még a folyó évben be lesznek fejezve.

* **A városi villamosmű kezelése kereskedelmi alapon.** Nagyvárad város jogügyi szakbizottsága tegnap délután tartott ülésében folytatta a villamosmű módosított szabályrendeletének tárgyalását. Dr. *Adorján* Emil felvetette azt az eszmét, hogy a város a villamos művet teljesen kereskedelmi alapon kezelné s a törvényhatósági bizottságok köréből választának öt tagu igazgatóságot, amely akként vezetné az egész üzletet, mint egy részvénytársaság s évenként jutalékot kapnának. Erre már van példa Temesvárott, ahol állítólag jól bevált. A szakbizottság ajánlja a tanácsnak, hogy tanulmányozza ezt a kérdést.

* **A szűgyi bizottság ülése.** Felkértem a szűgyi bizottság tagjait, hogy a folyó év március hó 31-én, szerdán d. u. 5 órakor a városház tanácstermében tartandó bizottsági ülésen megjelenni sziveskedjenek. Nagyvárad, 1909 március hó 27-én. Dr. *Hoványi* Géza bizottsági elnök. Tárgyak: 1. Az április havi műsor. 2. Elnöki előterjesztések.

* **Az ősi-biharpüspöki vasut építése.** Nagyvárad város törvényhatósági bizottsága tudvalevőleg deputáció és felirat útján kérte a minisztert, hogy a nagyváradai városi vasut-társaságnak adjon engedélyt a biharpüspöki-ősi vasutállomásokat összekötő vasutvonal építésére. A miniszter azonban leiratban értesítette Nagyvárad városát, hogy az említett vasutvonal építésére nem adja meg az engedélyt, mert ezen vonalat a magyar államvasut építi ki. Ugyilátszik, hogy az államvasutak mielőbb kiakarják építeni az összekötő vasutvonalat, mert tegnap már értesítette Nagyvárad városát, hogy a biharpüspöki-ősi vasutvonal közigazgatási bejárását április hó 28-ára tűzte ki Nagyvárad város székházába s a bejárás vezetésére *Szász* András miniszteri titkár küldte

ki. A közig. bejárás Nagyvárad városa is képviselteti magát.

* **Inasok nyuzói.** A napokban egy szegény asszony kereste föl egyik nagyváradai tanárt s keservesen panaszkodta, hogy a fia, aki iparostanonc, valami szociáldemokrata szakszervezetbe tévedt, a hol apró kis keresményéből minden héten kifosztják. A fiu nem akarta bevallani, hol az a szervezet, de az anyának sikerült elvennie tőle azt a könyvecskét, melyben a heti befizetéseket nyugtatványozták. Minthogy a kereskedelmi miniszter kifejezetten (és igen helyesen) tiltotta az inasoknak ilyen szervezését, a mely csak gyermekek kifosztásából tart tenn élzsdieket, a tanár átadta a könyvecskét a rendőrségnek. Remélhetőleg a rendőrség ki fogja kutatni a lelketlen kufárokat.

* **Ülés a városházán.** A jövő héten ismét minden nap ülések lesznek a városházán. Holnap, hétfőn, március 29-én délután 4 órakor a villamosmű felügyelő bizottság tart ülést, amelyen a villamosmű részére szükséges szénre vonatkozó szerződéseket tárgyalják. — Március 31-én, szerdán délután 5 órakor a szűgyi bizottság ülésezik. — Április hó 1-én, csütörtökön délután 3 órakor a város közigazgatási bizottsága tartja rendes havi ülését.

* **Az általános csatornázás megkezdése.** Nagyvárad város vízvezetési és csatornázási szakbizottsága tegnap délután tárgyalta az általános csatornázás első évi programját, a melyet már ismertettünk. A csatornázás első évére felvett program felöleli a város egész csatornázásának több mint felét, mert az utcák csatornázásán kívül ebbe a programba van felvéve az egész csatornázásra vonatkozó szennyvíz tisztító-telep, valamint az odavezető főcsatornák, továbbá a fögyűjtők. Ezenkívül a *Beöthy* Odön-utcának és környékének, a *Vársánc* környékének, a *Párispatak* környékének, a *Szent László-tér* környékének, továbbá a *Pecsepatak* beboltozásának munkálatai; *Szilágyi* Dezső-, *Muzeum*-, *Szaniszló*-, *Sal Ferenc* utcák csatornázása. Mindenütt elkészítik a szennyvíz és csapadékvíz csatornát, hogy később ne kellessék az utcákat újból felbontani. Ezen program keretében van a szennyvíz levezetése a *Körös* alatt, valamint a házak oldalcsatornái is. A szennyvíz tisztító-telep a *Micske-püsztnánál* lesz. Az első évi program kivitele 1.600,000 koronába kerülne. A tárgyalás folyamán *Bordé* Ferenc elnök kérte, hogy a *Káptalan-sor* csatornázását, dr. *Adorján* Emil pedig azon javaslatot tette, hogy *Zöldfa-utca* csatornázása is felvétessék az első év programjába. A szakbizottság a betérjesztett első évi csatornázási programot elfogadásra ajánlja, azzal, hogy abba még a *Káptalan-sor* és *Zöldfa-utca* csatornázása is felvétessék. — Ezután a szakbizottság javasolta, hogy a vízvezetéknel szükséges anyagok 3 évi szállítására nyilvános árlejtést tartson a város.

* **Városi alorvosi állások rendszeresítése.** Már évek óta felmerült a kérdés, hogy Nagyvárad városa szegény orvosi állásokat szervezzen, mert a kerületorvosok nem képesek ellátni a nagyon megszorodott közegészségügyi szolgálatot. Dr. *Baróthy* Ákos városi főorvos most előterjesztést tett, hogy a város a három kerületi orvos mellé három alorvosi állást rendeztesítsen. Kifejti, hogy ezekre az állásokra halaszthatatlanul szükség van, mert csak így lehet ellátni mindazokat a fontos közegészségügyi teendőket, amik a város orvosi hivatalára hárulnak.

* **A mezőgazdákat érdekelni fogja,** hogy az utóbbi két évben az impregnált répmag körül keletkezett vita és a szaksajtóban fejlődött toliharc jelenleg mily fordulatot vett. Határozottan annak a pártnak győzelmével végződött, mely az impreguált répmag mellett foglalt állást. Ugyanis mint értesülünk a répmag termelés hazájában *Quedlinburgban* (Észak-Nemetsország) gazdák és kereskedők kívánságára *»Répmagot Impregnáló Vállalat«* létesült *Waegener* és *Társaság* alatt, ahol bizonyos illeték ellenében úgy gazdák mint kereskedők impregnáltathatják répmagjaikat. Ezen a mezőgazdaságra fontos vállalat hónapok óta van üzemben és mint halljuk rendkívül igénybe van véve. Így tehát a gyakorlat ismét rácsófolta a hivatalos, szürke teoriára és az a tudomány, amely az impregnálás ellen agitált, csődött mondott. Hogyan is mondta a boldogult *Pulszky*: *»A kutya ugat, a karaván halad.«*

* **Kiderült gyilkosság.** 1898 tavaszán az egyik nagyváradai kaszárnyában megöltek egy asszonyt, s kidobták a kaszárnya elé. A vizsgálat megállapította, hogy az asszony nem természetes halállal halt meg, azonban hogy kik ölték meg, azt nem sikerült megtudni. Most a mezőtelegdi csendőrmester *Szalinka* egy ki-szolgált katonát elbeszélése nyomán kipuholtatta a gyilkos katonát nevére és megindította az eljárást. A vizsgálat folyamán tömeges letartóztatások lesznek.

* **Apró hírek.** *Baleset az élesdi faipar-telepen.* Tegnap délelőtt *Élesden* a *Rimanóczi-féle* faipar-telepen *Garai* József kocsis lába a fát szállító lóval vontatott vonat kerekei alá került s a kerekek *Garai* lábát súlyosan megsebesítették. — *Tűz Élesden.* Tegnap délelőtt 11 órakor *Pusztai* Lajos istállója *Élesden* kigyulladt, azonban hamar észre vették s mire a tűzoltók kivonultak már el is oitották a tüzet. — *Elgázosult gyermek.* A tötösi körjegyző szolgája a 14 éves *Morár* János tegnap *Élesden* járt s egy szekér elütötte. A szekér kerekei a fiu fején mentek keresztül, azonban komolyabb sérülést nem okoztak.

* **A 48 as népkör közgyűlése.** A nagyváradai 48 as népkör ma vasárnap délután 3 órakor tartja meg 29-ik évi tisztújító közgyűlését, a városi bazár épületben levő helyiségében, melyre a kör összes tagjait ez uton hívja meg a kör elnöksége.

* **Ősrégi bajorszőkás.** Münchenben ilyenkor husvét előtt óriási a népvándorlás és idegen forgalom, mert már csak 3 napig mérk a *Salvátor* sör. Városunkban is, még csak 3 napig lesz kapható ez a pompás ital, mert ez nyáron nem tartható. *Benrad* Albert a *»Fekete Sas«* étterem buzdó bérlője a *Salvátor-sör* elmaradását pótolni akarván, ez uton is közli mélyen tisztelt és kedves vendégeivel hogy folyó év április hó 1-től kezdve a müncheni *Salvátor-sörgyár* világhírű *Paulanerbräu*-sörét eredeti kökorsókban fogja forgalomba hozni. Ezen sör épügy, mint a *Salvátor-sör* is kizárólag csak *Benrad* Albert *»Fekete Sas«* étteremben kapható.

Ma délelőtt 10-től 1-ig

KATONA ZENE a Pannonia étteremben.
Villás reggeli. Dréher és bajor sör.

* **Vörös, fagyos, felrepedt, érdes, durva ráncos kezek** 3 nap alatt ragyogó fehérré és bársony simává lesznek a *Kerpel-kézfinomító* használata által. Nem zsiros és nem ragad, tehát nappal is használható. Gyors és biztos hatásáról és kellemes használatáról hazánk legkiválóbb színésznői nyilatkoztak, köztük: *Kürti Klára*, *Pétrás Sari*, *Hárkusné Szoyer Ilona*, *Sz. Varsányi Irén*, *Góthné, Kertész Ella*, *Ötvös Citta*, *P. Gazsi Mariska*, stb. stb. Egy üveg ára 90 fillér. 4 üveget

bérmertve küld Kerpel-gyógytár Budapest, V., Lipótkorut 28. Kerpel bőrfinomító mosdó szappan 3 darab 1 korona 30 fillér. Kapható Vadász Albert, Berger Sándor, Blayer József cégeknél Nagyváradon.

x **A Fekete Sas tényképése** rövid idő alatt megmutatta, hogy a fővárosban szerzett jó hírneve nem légből kapott frázis, hanem kiváló szaktudásának és finom izlésének méltó elismerése volt, mert várakozáson felüli eredménnyel dolgozik s művészi képei tért hódítanak az elegáns salonokban. Képeinek nagybecsű sajátja, hogy szemléletük nem is fotográfia, hanem eredeti festmény benyomását teszi s a megszólalásig hű alakjaiból megkapó szín és elevenség árad. Felhívjuk a nagyközönség érdeklődését különösen a farsangi szezon báli felvételeire, amikor a villanyvilágításra berendezett műterem előzetes bejelentésre 9 óráig nyitva van.

IRODALOM.

☒ **Szigligeti emlékezete.** A Szigligeti-Társaság ma délelőtt 11 órakor a kir. kath. jogakadémia dísztermében Szigligeti Ede emlékének szentelt ünnepélyes felolvasó ülést tart, melynek érdekessége a következő: 1. Megnyitó beszéd. Elmondja *Rádl* Ödön a Társaság elnöke. 2. Szemelvények *Rácz* Mihály költeményeiből. Fölolvassa *Angyal* Ilka a Szigligeti-színház művésznője. 3. Művészet Ravennában. Irta és fölolvassa *Köszeghy* József a Társaság rendes tagja. 4. Primavera. Rajz. Irta *Ritók* Emma, fölolvassa *Sas* Ede a Társaság rendes tagja.

EGYESÜLETEK.

☐ **A Bmke ülései.** A Biharmegyei Magyar Közművelődési Egyesület április hó 18-án délelőtt 11 órakor tartja 1909 évi közgyűlését. A közművelődési egyesületnek ez lesz az első évi közgyűlése, melynek tárgysorozatát a vasárnap délelőtt tartandó elnökségi ülés fogja megállapítani. Április 4-én a Bmke és a Népkövelődési Egyesület kiküldött ötös bizottsága tart ülést, melyen a Népkövelődési Egyesület beolvadásának módjait tárgyalják. Az ülések a városházán lesznek megtartva.

TANÜGY.

△ **Szabadiskola.** A Biharmegyei Népkövelődési Egyesület szabadiskolája folyó évi március hó 28-án délután 5 órakor tartja utolsó sorozatos előadását a községi polgári fiúiskola második emeleti zenetermében. Előadók lesznek *Fodor* Ferenc reáliskolai tanár, aki a festészet újabb irányait fogja képek bemutatásával kapcsolatban ismertetni és *Biró* Márk polgári iskolai tanár, aki vetített képek kíséretében a magyar alkotmány helyreállításáról fog beszélni. Az előadások hallgatása díjmentes. A szabadiskola legközelebbi előadását április hó 4-én fogja tartani. *Az elnökség.*

ZENE ÉS MŰVÉSZET.

☐ **Istvánffy Gyula tárlata.** Abból a nagy szépségből, amit a természet minden lépten-nyomon elélni tár, meglátni azt ami megragadja a lelket és a szívet, hogy gyönyörködünk rajta, ezt akarja Istvánffy az ő tárlatán elbűnünk tárolni. Ezt pedig csakis nagyon finom és a természet bájjait megérteni lelkével bíró művész tudja reprodukálni. A természet természete és a szép írást való kifinomult lélek rajongó szeretete van meg Istvánffyban és ő képes megmutatni nekünk a természet rejtett szépségeit. Az ő képei ott abban az eldugott helységben beszélnek és biztatják magukat az ember lelkébe, amit aztán a szerint visznek magukkal mosolygós napos helyeken cikázó vilálmokon, titokzatos holdvilágos éjszakákon ke-

resztül, amint nekik tetszik. Mindég van minden képén új és megkapó. Örömmel tartózkodik ott az ember azok között a képek között s ennek tulajdonítható az a nagy érdeklődés is ami megnyilvánul a közönség között. Istvánffy képei nem csak a megtekintést érdemlik meg, hanem érdemes azokat megvásárolni is. Eltekintve művészeti értéküktől, a képek igen jutányos áron vannak a közönség rendelkezésére bocsátva. Eddig már városunk művész barátai közül igen sokan vásároltak képet Istvánfytól.

Igazságszolgáltatás.

§ **A réti rablót elítélték.** Tegnap állott az esküdtszék előtt *Fekete* Sándor rablással vádolva, melyet f. év január hó 30-án este követett el a Réten Dohány Mihályné ellen. Elnök volt dr. *Korn* Lajos helyettes elnök, a vádat dr. *Thury* Endre ügyész és a védelmet dr. *Márta* Sebestyén képviselték. A vádlott tagadott mindent, azonban a tanúk ellene vallottak, sőt Dohányné fel is ismerte Feketét. Az esküdtszék bűnösnek találta Feketét s a törvényszék, mint esküdtszék rablás büntetése miatt két évi börtönrre ítélte.

TÁVIRATOK.

Bestiális apa.

Gödöllő, márc. 27. Salkovszky István részeges természetű dolog kerülő ember az utóbbi három hónap alatt állandóan a felesége keresményére utazott s azt ha magához kerithette, elitta. Tegnap Salkovszky a legidősebb fiát elküldte hazulról s amíg az távol volt, egy konyhakéssel három leányát megölte. A gyermekeknek a nyakát vágta el a bestiális apa, azután megszökött. A rendőrség azonban elfogta és beszállította a pesti ügyészségre.

KÖZGAZDASÁG.

A gabonátözsde határidői.

— Délután 4 órakor. —

Budapest, márc. 23

Buza május	50 kilogrammonként	11.60
Buza okt.	— — —	10.38
Rozs okt.	— — —	8.96
Zab májusra	— — —	—
Zab okt.	— — —	7.04
Tengeri máj. 1908.	— — —	6.85
Tengeri jul.	— — —	6.69

Ertéktözsde.

— Délután 4 órakor. —

Budapest, márc. 23

Oszták hitelrészvény	— —	631.25
Magyar hitelrészvény	— —	748.—
Leszámloló bank	— —	743.75
Rimamurányi	— —	561.50
Oszták-m. államvasuti részv.	— —	692.25
Közuti vasut	— —	552.—
Városi villamos vasut	— —	269.—

Hivatalos árfolyamok.

A budapesti áru- és értéktözsde 1909. márc. 23

Magyar arany járadék 4 száz.	— —	111.50
Magyar koronajáradék 4 száz.	— —	93.25
Magyar koronajáradék	— —	82.75
Magyar földterherment. kötvény 4. sz.	— —	240.—
Horvát-szlavon földterherment. kötvény	— —	95.50

Magyar nyereség sorsjegy kölesön	— —	93.50
Tisza-szab. és szegedi sorsjegy kölesön	— —	94.50
Oszták járadék papírban	— —	186.—
Oszták járadék ezüstben	— —	145.—
Oszták járadék aranyban	— —	97.25
Oszták korona járadék	— —	99.—
1860. oszt. államsorsjegyek	— —	116.50
Oszták magyar bankrészvény	— —	197.50
Magyar hitelbank-részvény	— —	150.25
Oszták hitelbank-részvény	— —	730.—
Magyar hitelrészvény	— —	748.—
London vista	— —	631.50
Páris vista	— —	689.50
20 márkás arany	— —	23.51
20 frankos (Napoleon)der	— —	19.02
Német birodalmi márka	— —	117.96

SZERKESZTŐI PÓSTA.

K. J. Nagyvárad. Persze hogy tévedés volt. A püspök nem Bémer *Pál* volt, hanem *László*. *Pál* az unokaöccse kanonok volt, aki csak másfél évtizeddel ezelőtt halt meg s aki az utolsó néhány ezer forintot adta a Gireth-báz kisajátítására, de azt kérte, hogy nagybátyja a püspök nevével nevezzék el a teret. Tudtuk mi azt nagyon jól, csak a gyors újságírói munka közben történt meg, hogy *Pált* irtunk *László* helyett.

T. munkatársainkat felhívjuk, szíveskedjenek a husvétii számba szánt dolgozataikat lehetőleg e héten hozzánk juttatni.

NYILTTÉR.

KÖZGAZDASÁGI BANK RÉSZVÉNY

Eladó.

Cím: a kladóhivatalban.

Az élet minden bajában legjobb segítség és legmegbízhatóbb hálszer a

ERŐSIT! SEGIT! MEGOV!

Egy üveg ára 40 fillér.
Kapható mindenütt.

REGÉNYCSARNOK.

FALUSI TÖRTÉNET.

VIG REGÉNY.

Irtá: Faragó Béla.

(Folytatás.)

17

— Dehogy itéllek. Bevárom a zágori buszot, itt belenézek az atyafiak szívébe, azután kigombolom őket, kvittelek veled és elmegyek kiváltani magamat és felveszem újra a magam ábrázatját, mert én most voltaképpen Philemon Péter vagyok . . .

— Oh pernahajder, pernahajder . . .
Erre a szóra benyitott frau von Spektakl.

Báró Golgothai, vagy Philemon Péter vagy Szádellői Barnabás majd elájult.

— Mit kereshet itt ez az asszony?

Frau von Spektakl minden évben csinált egy kis körutat. Nagy titoknak volt tulajdonosa, szépítészert az arcbőr üde és finom fenntartására, ehhez képest a híres princessin-wasser közönséges petrezselyemviz. Őt-hat várost barangolt be. Megigérte, hogy ezt a titkot csendes, boldog és teljes keresztényi halála bekövetkeztével a Mézes-családra hagyja, azzal a recepttel, együtt, melylyel csalhatatlanul gyógyít nyavalyatörést és vesztetséget . . .

— Kérek két gramm bojtortjánt, — mondá, miközben ceckerjéből, melynek külső oldalán szerinte egy nagy nevető galamb élethíven ábrázoltatott, pénzt kotort a napvilágra.

A patikárius legény lelki nyugalommal adott e helyett közönséges jalappa-pórt szép papirosban, aranyosba vörösen szőtt zsinórral, rányomta a kék pecsétviaszt s még begöngyöltette rózsaszín selyempapirosba.

— Ez alatt frau von Spektakl a természetes patikárius legényre rávetette cserebogár színű szeméit

— Mindenszentek könyörüljete! Herr von Szádellői mit keres ön itt? Azt hittem, hogy ingenieur.

Barnabás barátunk egy szót sem szólt.

— Tudja-e Herr von Szádellői, hogy Ilona kisasszonynak megérkezett a hercege és ő a postillion ruhában el is tűnt vele, ezóta már bizonyosan meg van kötve a morgantikus házasság. Hogy fog boszankodni a Herr von Ünnepély Parázs, hogy kihagyták a násznagyságból.

A patikárius legény nem szólt semmit, pedig ha valaki ő tudta, hogy végződött a herceg és Ilona nagy jelenete. Ma kapott levelet a színházi ügyöntől. Erősen szemére hányja ez a jó ur a hiában adott kétszáz forint előleget, megvan minden, csak a szép figuráns hiányzik. Igér beperlést, kriminálíst és rendőri köröztetést. Ugy küldte ide a levelet a komisszárius, ki most dacára, hogy foglya van, saját magának a foglya . . .

Principális uram majd az ijedtség eszenclájává lett. Az ő kedves liber bárójának, aranyos segédjének jelleme egy szegény ember ostorára kötött csomó gyanánt bonyolult össze.

Sietett azért megmentésére . . .

— Asszonyom! tévedni tetszik: ez az ur nem Barnabás, hanem báró efraimvölgyi Golgothai Manasszes, a kinek mind a négy világrészből van gyógyszerész-oklevele s képes kigyógyítani a legmérgeesebb sárgalázt s a tarantella-pók szurásait . . .

— Nem magyar? . . .

— Lehet ez minden nemzetiségű, mert siket-néma, vagy ha nem siket-néma, a szél ütötte meg a nyelvét, — vagy ha szél nem ütötte meg, úgy talán fogadásból hallgat, mert az eszményképét egy király szöktette meg; lehet különben szabadságon levő karthauzi barát, vagy egy degradált khinai isten . . .

(Folyt. köv.)

A szerkesztőségért felelős
Dr. VUOSKIOS GYULA.

Nyilatkozat.

Mióta megházasodtam — csak azóta! — Dr. Dóri Ferencz különböző módokon tör ellenem. Egy alkalommal azzal is megvádolt, hogy az iskolaszéki gyűlés jegyzőkönyvét meghamisítottam, illetőleg abból hamisított kivonatot adtam ki. E vád miatt rögtön fegyelmit kértem magam ellen, azonban a közig. bizottság annak elrendelésére nem látott okot fenforogni. Most bíróság elé akartam állítani Dóri urat rágalmazásáért, azonban felettes hatóságom ezt nem engedte meg. A midőn a legnagyobb tisztelettel hajlok meg felettes hatóságom e határozata előtt, egyszerűs mind egyéni reputációm érdekében kötelességemnek tartom ezeket nyilvánosan elmondani

Nagyvárad, 1909. március 27.

H. Fekete Péter
községi iskolaszéki jegyző.

Háziasszony

segítségére a házi teendőkhöz jár-
tas intelligens nő kerestetik.

Cím: a kiadóhivatalban.

Alkalmos olvasmányok a nagybőjtre!

Dr. Prohászka Ottokár

székessébfővári püspök urnak legutóbb megjelent nagy-
szabású műve:

Elmélkedések az evangéliumról.

E kiváló mű finom bibliapapírra van nyomva s kis
8-adrót alakban 786 oldalra terjed.

Ára vászonkötésben 8 kor., bőrkötésben 10 kor.

Kapható Buzárovits Gusztáv könyvkiadóhivatalában Esztergomban.

Ugyanott kapható az illusztris szerzőnek eddig
megjelent többi nagybecsű műve is, úgymint:

Isten és a Világ. Különös tekintettel a természet-
tudományokra. Második kiadás. Nagy 8-adrét, 250
oldal. Ára füzve 2 kor., 40 fill., kötve 3 kor., 40 fill.

A keresztény bűnbánat és bűnbocsánat. A
budapesti m. kir. tudományegyetemen hittani kara által
a Horváth-féle jutalommal kitüntetett pályamunka. Más-
odik kiadás. Nagy 8-adrét, 825 oldal. Ára füzve 4 kor.,
kötve 5 kor.

Föld és Ég. Kutatások a geologia és theologia
érintkező pontjai körül. Harmadik kiadás. Nagy 8-adrét
462 oldal. Ára füzve 6 kor., kötve 7 kor., 50 fillér.

Dominus Jesus. Nyolc konferencia, melyet a
budapesti egyetemi templomban tartott dr. Prohászka
Ottokár. Második kiadás. 8-adrét, 118 oldal. Ára füzve
1 kor., 20 fill., kötve 1 kor., 80 fillér.

A diadalmas világnézet. Második kiadás. Nagy
8-adrét, XII és 292 oldal. Ára füzve 4 kor., kötve 5
kor., 20 fill.

Egybeé ajánlom a fűző urak becses figyelmébe
dusan berendezett és nagyválasztékú szent kép, rózsafűzér
és imakönyv raktáramat a legjutányosabb
árak mellett.

Mutatvány küldeményeket választás végett, val-
mint minta-képeket kívánatra szívesen küld

Buzárovits Gusztáv

könyvkiadóhivatala, könyv- és műkereskedése
Esztergomban.

3430—909.

Hirdetmény.

Nagyvárad város összes városrészeire vonat-
kozó, s a kir. pénzügyigazgatóság érvényesítésével
ellátott folyó 1909 évi tőkeamat-adó kivetési laj-
strom az 1883. évi XLIV. t.-c. 18. §-a értelmében
f. é. március 28-tól április hó 4-ik, napjain át 8 napi
közszemlére a városi adóhivatal 15. sz. szobájában
a II-ik kerület Ujváros és Külváros városrészekre
nézve, a 21-ik sz. szobájában az I-ső kerület
Olaszi és a III-ik kerület Váralja, Velence, Csillag-
város és a Hegyre nézve a 26-ik száma szobájában
azon figyelemzettel tételnek ki, miszerint érdekelt
adókötelesek, a jelzett lajstromokban terhükre előírt
adót ott megtekinthetik s az elleni netaláni felszö-

lamlásukat azon adózók, kik ezen adóssal már
az előző évben is megróva voltak, a lajstrom köz-
szemlére kitételének uapját követő 15 nap alatt,
azok pedig, kik ezzel a folyó évben először ro-
vattak meg, ezen adójuknak zdkönyvecskéjükbe
történt bejegyzését követő 15 nap alatt a városi
közigazgatási bizottsághoz címezve a kir. pénzügy-
igazgatósághoz írásban benyújthatják. A később be-
nyújtott felebbezés érdemi tárgyalás alá nem fog
vételni.

Nagyvárad, 1909. évi március hó 26.

Városi adóhivatal.

Árlejtési hirdetmény.

Nagyvárad város tanácsától nyert megbízás
folytán a Szilágyi Dezső, Borz és Szigligeti-utca
és az Uri utca egy része általános csatornázásának
vállalatba adása céljából f. évi április hó 27. nap-
ján d. u. 3 órakor a városháza bizottsági termé-
ben nyilvános árlejtést fogok tartani.

A vállalatba adandó munkálatok a felsorolt
utcaik teljesen részletes eső és szennyvíz víz-
csatornázására terjednek ki, az összes esővíz beömlő
aknákkal és a házak faláig érő oldal csatlakozó
ágcsatornák létesítésével együtt. A munkák vállal-
kozója a burkoló munkákat is teljesíteni köteles,
mely munkákért az érvényben lévő szerződéses
városi egységi árakat fogja a város a vállalkozó-
nak megtéríteni.

Bánatpénzül az ajánlati összeg 5 százaléka
teendő le a város házipénztárába.

A bánatpénz készpénzben, vagy óvadékképes
értékpapirokban tehető le.

A bánatpénzt az ajánlatához csatolni nem sza-
bad, hanem a bánatpénz letételét igazoló nyugta,
vagy annak közjegyzőileg hitelesített másolatai csa-
tolando az ajánlatához.

Ajánlatok csak írásban és csakis a városi
mérnöki hivataltól díjtalanul kapható ajánlati űrlap
kitöltésével alufűzőt küldöttségi elnök kezéhez 1909.
évi április hó 27. napjának d. e. 10 órájáig adha-
tók be. Az ajánlatok a nyilvános árlejtésen fognak
felbontatni. Az ajánlatok 1 koronás bélyeggel lá-
tandók el és csak a szabályszerűen kiállított és
pecséttel lezárt, sértetlen borítékban elhelyezett és
közvetlenül vagy posta útján beadott ajánlatok
fognak tárgyalás alá vétetni.

Ajánlat csakis egységárak megjelölése mellett
tehető ebből a célból a város áttételek ki nem
töltött költségvetéseket bocsát a pályázók rendelke-
zésére vagyis az ajánlattevőknek maguknak kell
azon egységi árakat kitüntetni, melyek mellett a
munkálatok végrehajtását kötelezik

A fenti vállalatra vonatkozó általános és rész-
letes feltételek, ártelekek kinem töltött költség-
vetések és tervek a városi mérnöki hivatalnál a
hivatalos órák alatt megtekinthetők és a feltételek
és költségvetések díjtalanul megszerzhetők.

Minden ajánlattevő ajánlatában világosan ki-
tenni köteles, hogy jelen hirdetményt az árlejtési
feltételeket ártelekekkel ki nem töltött költségveté-
seket műszaki leírást és terveket ösmeri és azokat
magára kötelezőnek elfogadja.

A közszállítási szabályrendeletnek a hazai
gyártmányok és a magyar honos műszaki erő stb.
alkalmazására vonatkozó határozmányai minden
ajánlattevőre feltétlenül kötelező. Az összes mun-
kálatok csak egy fővállalatnak adatnak ki, miért
is egyes munkanemekre tett ajánlatok figyelembe
vételti nem fognak.

Ajánlattevőt tett ajánlata azonnal és mind-
addig kötelezi, míg az ajánlatok felett a végleges
döntés megtörténik ellenben Nagyvárad város az
árlejtés eredménye felett hozandó határozat jogerőre
emelkedésével kötelezi.

Ama pályázók, kik ajánlatuk benyújtásakor a
várossal még üzleti összeköttetésben nem állottak,
illetve a városi hatóság előtt még ismeretlenek
tartoznak szállító képességüket azon keresek és
iparkamara bizonylatával igazolni, melyhez vállal-
latuktelepe szerint tartoznak. A város közönsége
fentartja a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok kö-
zött az ajánlott árakra tekintet nélkül szabadon
választhasson, esetleg újabb árlejtést tarthasson.

Komlóssy József,

mint az árverési küldöttség elnöke.

Alapított 1889-ben. Alapított 1889-ben.

Berkes Bertalan

Nagyvárad, Zöldfa-utca 21. sz. a
TELEFON 180. — TELEFON 180

A tisztaság kedvelők szíves figyelmébe ajánlom »E. K.« parquetté és padlófénymazam, kerti fútor festékek mindenféle szízen Frundinom, butor, réz és ezüst tisztító szereim és cipőrémem. Vevőimet 20 év óta elismert pontos kiszolgálásban és olcsó árban részesítem.

!! Kérem címemre ügyelni. !!

KRIEGER-FÉLE
AKÁCIA-CRÈME 2 kor.

AKÁCIA-POUDER 1 KOR.
AKÁCIA-SZAPPAN 1 KOR.

LEGTÖKÉLETESEBB ARCTISZTÍTÓ és SZÉPÍTŐSZEREK. TÖRV. VÉDVE. HATÁSUK CSODÁS. MINDEN ARCOT ÜDIT, FRISSIT ÉS SZÉPÍT. NEM CSAK HAZÁNKBAN, HANEM AZ EGÉSZ VILÁGON KÖZKEDVELTSÉGNEK ÖRVENDNEK.

FŐRAKTÁR: KORONA GYÓGYSZERTÁR
BPEST, VIII. KALVIN-TÉR
(BAROSS-U. SÁROK)
POSTAI SZÉTKÜLDÉS NAPONTA.

Tötös Mihály

Épület és díszmű bádgos mester
:: Bethlen-utca 36. szám. ::

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget hogy épület és díszmű bádgos munkáim mellett elfogadok teljes fürdő berendezéseket, szökökútakat és vízvezetéseket saját rezervával, ugyancsak házaknak egész éven át jékarban tartását.

Nagyobb vállalatnál költségvetéssel díjtalanul szolgálók.

Helybeli és vidéki telefon száma 386.
Ugyanott két tanuló felvétetik.

Uj üzlet! Uj üzlet!

Lukács Nándor butor-raktára

műasztalos-, kárpitos- és díszítő műhelye
Nagyvárad, Fő-utca 8. sz. Széchenyi szállodával szemben.

Allandó raktár: háló, ebédlő, szalon berendezések, mindennemű modern stílus szerint. Vas, réz és hajlított fa butorok rendkívül nagy választékban. 226

Pontos kiszolgálás. Olcsó árak.
Kívánatra rajzok és költségvetések ingyen.

Pénz.

Olesó
tőketörlesztéses kölcsönt

10—75 évre folyósít, ugyancsak régi drágább kamatu kölcsönöket kicserél, convertál a lehető legrövidebb idő alatt.

Házak, szőlők, földbirtokok

örök árban való adás-vételét vagy bérletét a legsikeresebb eredménnyel közvetít.

Földbirtokok parcellázását

saját költségére elvállalja és financiroza.

Faludi Ignác,
volt takarékpénztári titkár,
bankbizományi és hitelforgalmi iroda
Nagyvárad, Mészáros-utca.
Telefon szám 424.

Közgazdasági Bank Részv.-társ.
Nagyvárad, Teleky-utca 10 szám.
Telefon 742 sz. Postatakarékpénztár 20161 sz.

Betétek után tiszta
5%
kamatot fizet.

A folyó hó végén nyilvános aláírásra kerülő

4½% m. kir. kincstári jegyekre előjegyzéseket az eredeti felvételek mellett elfogadunk.

MAGYAR BANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

TÖRLESZTÉSÉES JELZÁLOGKÖLCSÖNÖKET
10, 15, 20, 25, 30, 35, 40 és 50 évi törlesztésre

féléves részletekben,
melyekben a kamat és tőke törlesztése bennfoglaltatik, 500 koronától kezdve a legelőnyösebb feltételek mellett ad,

esetleg drága kamatozású kölcsönöket convertál a
Polgári Takarékpénztár Részvénytársaság Nagyváradon.

Kölcsönkeréseknél telekkönyvi kivonat és kataszteri birtokiv beküldése szükségeltetik.

ELISMERT LEGHIRESEBB
CSÉPLŐKÉSZLETEK
TELJES JÓTÁLÁSSAL
ÜZEMBEN
BÁRMIKOR
MEGTEKINT
HETŐK.

ELSŐRENDŰ
SZIVÓGÁZTELEPEK
ÜZEMKÖLTSÉG.
LŐERŐ ÓRÁNKINT
KB. 1½-2 FILLÉR
ÜZEMZAVAROK KIZÁRVA.
ÁRJEGYZÉK INGYEN.

HERKULES MOTOR VÁLLALAT
BUDAPEST V. YACZI-ÚT 30.

:: Impregnált ::

gazdasági magvak

a m. kir. vetőmagvizsgáló állomás ólomzárjával ellátva minden zsák.

Legmagasabb csira képesség és aranka mentességről szavatolunk.

Mauthner-féle

Vetemény magvak.

Virág magvak, — pázsit mag

Mezei János és Társánál

Nagyvárad, Szt. László-tér.

:: Nagyvárad Takarékpénztár épület. ::

Telephon: 249. szám.

Szent Ferencz harmadik rendjének jubiléris Zarándoklata a Szentföldre.

A Szt. Congregáció 1906. nov. 20-án kelt és öt évre szóló kivánságaival felruházva, Magyarország nagyméltósága püspöki karának helyeslése és pártoló tudomásával, s a sz. Ferencz rendjének Generálisa engedélyével a sz. Ferencz harmadik rendje részére 1909. aug. 20-tól szept. 33-ig tartó jubiléris zarándoklatot rendezzünk, a melyben az ország minden kath. híve részt vehet.

Indulás Budapestről augusztus 20-án, — visszaérkezés szept. 22-én

Utírány: Bpest—Triest—Alexandria—Caifa—Nazareth—Caifa—Jaffa—Jerusalem—Betlehem—Sz. János—Jaffa—Alexandria—Triest—Budapest.

Ár: I. oszt. 672 kor. 40 fill., II. oszt. 516 kor. 50 fill., III. oszt. 299 10 fill.

Jelentkezhetni: A szentföldi komiszáriátusnál, Bpest II. ker., Margit körút 23.

P. Kaizer Nándor szentföldi komiszárius; P. Tréfán Leonárd a Sz. Ferencz hírnökének szerkesztője; Zsekó Károly, a „Rtrom Serafický” szerkesztője; P. Havas Kapisztrán, a harmadik rend budai igazgatója, a jubiléris zarándoklat rendezői.

Alapított 1850.

Alapított 1850

Van szerencsém a n. é. gazdaközönségnek ajánlanom

a legkiválóbb

vető-magvaimat.

Valódi eredeti kitüntetett

takarmányrépa-fajokat.

Obendorfi kerek sárga;

Mamuth óriás hosszú vörös, eckendorfi olajbogyó sárga palackalakú hosszú.

Államilag vizsgált, arankamentes, magyar lucerna, stíriai vörös löhere.

Pázsit diszfű vegyülek.

Angol perje muhar, bükköny, paprikaköles, kendermag, kék mák, dug hagymák, cukor-cirok

Gazdálkodó és kereskedő urak figyelmét felhívom jutányos áramra.

A legjobb konyhakerti virágmagvak és gumók.

A t. gazdaközönség b. megrendeléseit a legnagyobb készséggel várva maradok

kiváló tisztelettel:

Dell'Ortó Károly

magkereskedése a „Zöld Koszoru”-hoz.

NAGYVÁRAD. Szent László-tér.

Képes árjegyzéket kívánatra bérmentve küldök.

Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan teljesítek csomagolási költség nélkül.

Hirdetések

felvételnek
a kiadóhivatalban.

„Unicum Drill“ vetőgépek

„Bächer“-féle acélekék

igen olcsó árban és előnyös feltételek mellett

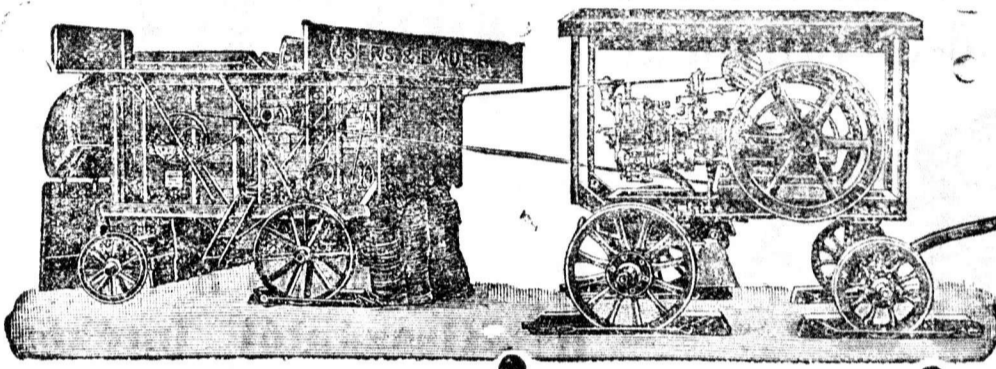
kaphatók

ANDRÉNYI KÁROLY és FIA cégnél Nagyváradon.

OSERS és BAUER kizárólagos motorgyár

— WIEN, XX. Dresdnerstrasse 81—83/a. —

Magyarországi fióktelep: BUDAPEST, Podmaniczky-utca 18.

BENZIN-LOKOMOBILOS cséplőszerelvények a legszellősebb kivitelben.

BENZINMOTOROK.

SÍVÓGÁZMOTOROK.

A jelenkor legolcsóbb üzemereje 2—3 fill. üzemköltség óra-lőerőnkint Több száz telep üzemben. — **Elsőrendű szolid gyártmány!** — Kedvező fizetési feltételek. Költségvetés és árjegyzék ingyen. Benzinlokomobilos cséplőszerelvényeink a többek között a következőknél tekinthetők meg üzemben:

Schlosser János, Szaszvesszős, 8 HP cséplőszerelvény. Pap Antal, Magyar-Boros-Bocsard, Gyulafehérvár mellett, 8 HP cséplőszerelvény. Bacilla Miklós, Szentjánoshegy, Nagyszében mellett 10 HP cséplőszerelvény. Faff Mihály, Felső-Bajom, 4 HP cséplőszerelvény. Nussbaum Áron, Bethlen-Szent-91. Miklós, 4 HP cséplőszerelvény. Dóczy János, Csikszerecs, 10 HP cséplőszerelvény. 1—26

BELÉPÉSI FELHÍVÁS.

A „MAGYAR TAKARÉKSZÖVETKEZET“

1909. évi július hó 1-én új évtársulatot

kezd, mely 1912. június hó végéig tart.

A szövetségbe tagul bárki beléphet, ha legalább egy üzletrészt jegyez, vagyis legalább 20 fillér heti befizetésére kötelezi magát. A befizetett összeg három év leteltével, kamat és nyereséggel együtt a résztvevőknek készpénzben fizettetik vissza. Minden tag több üzletrészt jegyezhet.

A befizetési könyvecskék mindjárt a belépés alkalmával szolgáltatnak ki.

Vidéki tagok a befizetéseket posta cheque által teljesíthetik (portómentesen). A szövetség célja a takarékoskosságot előmozdítani és tagjainak lehetővé tenni, hogy szükség esetén gyorsan olcsó kölcsönhöz juthassanak, nemcsak a befizetett összeg erejéig, hanem azon felül is. Most végződő évtársulatunk is igen szép eredménnyel működik; tagjai a rendes takarékpénztári kamatlábnál jóval magasabb osztalékban részesülnek.

A szövetség helyisége a Magyar Bank részvénytársaság I. emeleti üzlethelyiségében van, Nagyváradon, („Fekete Sas” bérpalota).

Jegyzések már a mai naptól kezdve elfogadtnak, melynek mielőbbi eszközöklésére felkérjük a szövetség t. tagjait, valamint az újonnan belépni szándékozókat.

Nagyvárad, 1909. március havában.

A „Magyar Takarékszövetkezet” igazgatósága:

Dr. Adorján Emil

Lukách Géza, elnök.

Darvassy Lajos

Köszeghy József

Sziládky Ernő

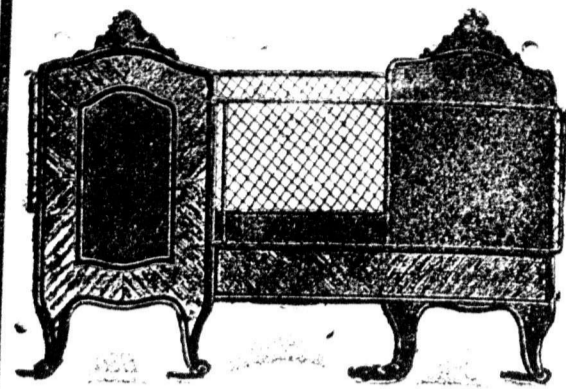
Dr. Kurländer Ede.

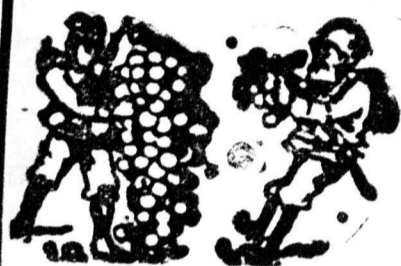
VASBUTOROK.

MOZSDÓÁLVÁNYOK felszerelve.	■ ■
RÉZDISZES VASÁGYAK színezve.	■ ■
GYERMEKÁGYAK hálózattal	■ ■
ÁGY ETÉTEK ruganyos sodronyból.	■ ■

Nagyválasztékban **Tarsoly és Risztó**
vaskereskedésében
Nagyvárad, Rákóczi-út. Telefon 390. sz.

Szőlő-oltványokat

szállít,
fajtiszta
ságyáért
jótállva
legdusabb
választék-
ban a már
évek óta
elsőnek

és legmegbízhatóbbnak ismert:
Küküllőmenti első szőlőoltvány-telep.
Tulajdonos: **Caspari Frigyes,**
Medgyes 39. sz. (Nagyküküllő-megye)

Tessék képes árjegyzéket kérni!
Az árjegyzékben található az ország minden részéből érkező, elismerő levelek, ennél fogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől is szőlőoltvány mint irásbeli bizonyítást szerezhet magának fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.

Lucz fenyők

180—250 cm. magasságban kaphatók.
Ára helyben földtömbbel kiásva:

100 drb K 80.—
1000 drb K 700.—

„Kisszántói intézőség“
u. p Bors, Biharmegye.

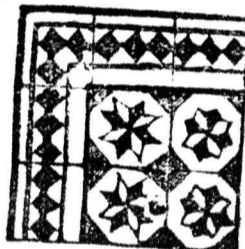
Eladó szőlő!

Közel a városhoz szép magaslaton egy szőlő eladó. Ugyanott kerítésoszlopok, dróthálózat és szőlőoltványok kaphatók. Értekezhetni Körös-utca 43 sz. alatt.

Hirdetések

felvételnek a
kiadóhivatalba.

Márványmozaik lapok
Mintázott cementlapok
Karmantyus betonsövek
Különféle műkömunkák
Granit-teraszó, Betonmunkák

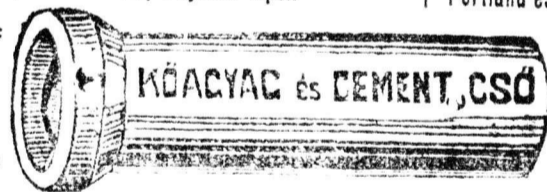
Ifjabb WALLA JÓZSEF

mozaik-, cémentáru és műkö-
gyára építési anyagok raktára
Budapest Iroda: VII., Rottenbiller-u. 15.

Csatornázások
Falburkolások
Mettlachi lapok
Kerámít és klinker-lapok
Fayence-lapok

Kelheimi lapok
Terrakotta áruk
Kőagyagsövek
Chamotte téglák és anyag
Portland és romancement

Telefon
76—26.

Telefon
76—36.

A bőjti idényre

állandóan raktáron tartunk
mindennemű csemege sajtokat,

Liptói és SZÉKELY TÖMLÖ TURÓT.

Naponia friss Tea-vaj.

Olajban, ecetben és sósvízben páczolt
halakat és étolajokat.

Száritott zöld főzelékek, gom-
bák, aszalt és friss hazai s
déli gyümölcsök.

Válfajain kívül ajánljuk még a leg-
jobb minőségű TISZTAN KEZELT ter-
mészetes asztali és csemege magyar
és francia pezsgő borainkat, kül- és
belföldi likőröket nemkülönben a leg-
jobb minőségű fűszer, ételmi czikke-
inket becsületel kiszolgálás mellett.

Tisztelettel

Telefon:
249.

MEZEY JÁNOS és TÁRSA,

Nagyvárad, Szt. László-ter.
Nagyvárad Takarékpénztári épület

Magyar forrás. Húgyhajtó és Húgysavoldó Magyar forrás. Szultán-forrás.

Nagyon kellemes, tiszta ízű, szénsavban gazdag, dus
Lithion-tartalmu ásványvíz.

Gyógyító és üdítő ital.

Dus Lithion tartalma következtében sikerrel alkalmazható vese-, húgykö- és hólyagbajok ese-
tében, továbbá a légző- és emésztő-szervek hurutos bajainak gyógyítására.

SZULTÁN Lithion-gyógyforrás-vállalat.

Külföldi kirendeltség és központi iroda: EPERJES, Igazgatóság: BUDAPEST, IV., Ferencz
József-rakpart 22. — Kapható már külföldön is a következő városokban: Brüsszel-
ben, Páris, London, Newyork, Ostendében.

Telefon Eperjesen: 74.

Telefon Budapesten: III—93.

Főraktár Nagyváradon: **KADÁR JÁNOS** Rákóczi-út.

ÖZV. BÁRÓ VAY ARNOLDNÉ

szül. MIKES grófnő zongoraművésznő

folyó évi április hó második felében
tartja meg egyetlen

hangversenyét!

Jegyek előjegyezhetők: Sebő Imre könyv- és papirkereskedésében.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

SZENT LÁSZLÓ KÖNYVNYOMDA

Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 3. szám.

Művek

fojóiratok, hírlapok,
vonalzatok,
gazdasági nyomtatványok,
egyházi, községi
és egyéb
hivatalos nyomtatványok,
körlevelek,
levélborítékok.

Elvállal és készít:

izléses kivitelben
mindennemű

nyomdai munkákat
jutányos árak mellett.

Vidéki rendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Levélfek, számák, falragaszok,

bál meghívók,
tanrendek, ellapok,
naptárak,
palackfeliratok,
névjegyek,
gyászlapok
stb. a nyomdai szakba
vago nyomtatványok
készítése.

A lat. és gör. szert. kath. egyházmegyei nyomtatványok

raktára.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

